

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANAYASA MAHKEMESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

DEVRİŞ DEĞER VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2014/16428)

Karar Tarihi: 6/4/2017

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

- Başkan** : Burhan ÜSTÜN
Üyeler : Nuri NECİPOĞLU
Hasan Tahsin GÖKCAN
Kadir ÖZKAYA
Yusuf Şevki HAKYEMEZ
- Raportör Yrd.** : Ceren Sedef EREN
Başvurucular : 1. Devriş DEGER
2. Celal ARSLAN
3. Hamdi ÖNEN
4. İbrahim DEGER
5. Şerif DEGER
6. Hasan DEGER
7. Mehmet ATLI
8. Osman ATA
9. Ali DEGER
10. Abdullah ARSLAN
11. Abdullah ATA
12. Keri ARSLAN
13. Güle ATA
14. Kemal ATAŞ
15. Remezan ARSLAN
16. Mehmet Salih ATLI
17. Mahmut ATLI
18. Arif DEGER
19. Abdurrahman DEGER
20. Hüsnü ARSLAN
21. Muhiddin ATA
22. Abdulbaki ATA
23. Sabri ARSLAN
24. Zeki ATA

25. Hüsnü ATA
26. Salih ATA
27. Abdurrahman ATAŞ
28. İbrahim ATAŞ
29. Vahit ATA
30. Ali ATLI
31. Nedim ŞAHİN
32. Hasan DEGER
33. Musa ARSLAN
34. Şükrü ATA
35. Teyyar ŞAHİN
36. Veysi ATA
37. Nezir ARSLAN
38. Selahattin ATLI
39. Cemil ARSLAN
40. Halime ARSLAN
41. Selim ATA

Vekili : Av. Engin Uğur HAMİDİ

42. Hacice YILDIRIM
43. Hanife UYTUN
44. Hanifi YILDIRIM

Vekili : Av. Eda FİDAN

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvurular 10/10/2014 ve 17/12/2015 tarihlerinde yapılmıştır.
3. Başvurular, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.
4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.
5. 2015/19701 sayılı bireysel başvuru dosyası konu yönünden hukuki irtibat nedeniyle 2014/16428 sayılı dosya üzerinde birleştirilmiştir.
6. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.
7. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına gönderilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

8. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:

9. Başvurucular Hanifi Yıldırım ve Hanife Uytun'un babaları, başvuru Hacice Yıldırım'ın ise eşi olan murislerinin 4/12/1986 tarihinde Çınar Asliye Hukuk Mahkemesinde, başvurucular Halime Arslan, Güle Ata, Selim Ata, Şükrü Ata, Ali Atlı, Mehmet Atlı, Abdurrahman Değer, Ali Değer, Devriş Değer, Hasan Değer (32 numaralı), Arif Değer aleyhlerine doğrudan; başvurucular Abdullah Arslan, Hüsnü Arslan, Celal Arslan, Nezir Arslan, Musa Arslan, Sabri Arslan, Remezan Arslan, Mehmet Salih Atlı, Nedim Şahin, Hasan Değer (6 numaralı), İbrahim Değer, Şerif Değer, Abdalbaki Ata, Hüsnü Ata, Muhiddin Ata, Osman Ata, Salih Ata, Vahid Ata, Veysi Ata ve Zeki Ata'nın anne yada babaları olan murisleri aleyhlerine açtığı el atmanın önlenmesi davası görevsizlik nedeniyle önce Çınar Kadastro Mahkemesine gönderilmiş, anılan Mahkemece verilen karar Yargıtayca bozulmuş ve Çınar Kadastro Mahkemesinin kapatılması üzerine dosya Diyarbakır Kadastro Mahkemesine devredilmekle şikâyet konusu dava yerel Mahkeme aşamasında derdest durumdadır.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

10. Mahkemenin 6/4/2017 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

11. Başvurucular, makul sürede yargılanma ve mülkiyet haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüşlerdir.

A. Kabul Edilebilirlik Yönünden

1. Başvurucu Hacice Yıldırım Yönünden

12. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (İçtüzük) 80. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (ç) bendine göre başvurunun incelenmesinin sürdürülmesini haklı kılan bir sebebin olmadığı kanaatine varılması hâlinde başvurunun düşmesine karar verilebilir. Bununla birlikte İçtüzük'ün 80. maddesinin (2) numaralı fıkrası gereği Anayasa'nın uygulanması ve yorumlanması veya temel hakların kapsamının ve sınırlarının belirlenmesi ya da insan haklarına saygının gerekli kıldığı hâllerde başvurunun incelenmesine devam edilebileceği öngörülmüştür.

13. Başvuru tarihinden sonra ölen başvurucuların mirasçılarının makul bir süre içinde başvuruyu devam ettirme yönünde iradelerini Anayasa Mahkemesine bildirmemeleri hâlinde anılan İçtüzük hükümleri uyarınca başvurunun incelenmesinin sürdürülmesini haklı kılan bir sebebin olmadığı kanaatine varılabilir (*Abdurrahman Miişoğlu ve diğerleri*, B. No: 2014/7674, 23/3/2017, §§18-21). Somut olayda başvuruculardan Hacice Yıldırım başvuru tarihinden sonra 30/9/2016 tarihinde ölmüş ancak mirasçıları makul bir süre içinde başvuruya devam etme yönünde iradelerini bildirmemişlerdir. Anılan başvuru yönünden başvurunun incelenmesine devam etmeyi gerekli kılan ve İçtüzük'ün 80. maddesinin (2) numaralı fıkrasında öngörülen nedenlerden biri de bulunmamaktadır.

14. Açıklanan nedenlerle başvuruculardan Hacice Yıldırım yönünden başvurunun düşmesine karar verilmesi gerekir.

2. Başvurucular Cemil Arslan, Keri Arslan, Abdullah Ata, Abdurrahman Ataş, İbrahim Ataş, Kemal Ataş, Mahmut Atlı, Selahattin Atlı, Teyyar Şahin, Hamdi Önen, Hanifi Yıldırım ve Hanife Uytun Yönünden

15. 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 47. maddesinin (3), 48. maddesinin (1) ve (2) numaralı fıkraları uyarınca bireysel başvuruda, kamu gücünün neden olduğu iddia edilen ihlale dair olayların tarih sırasına göre özeti yapılmalı, bireysel başvuru kapsamındaki hakların ne şekilde ihlal edildiği ve buna ilişkin gerekçeler ve deliller açıklanmalıdır (*Veli Özdemir*, B. No: 2013/276, 9/1/2014, §§ 19, 20).

16. Somut olayda başvurucular Cemil Arslan, Keri Arslan, Abdullah Ata, Abdurrahman Ataş, İbrahim Ataş, Kemal Ataş, Mahmut Atlı, Selahattin Atlı ve Teyyar Şahin murislerinin, şikâyet konusu davada davalı sıfatıyla yer aldıkları iddia edilmişse de başvuruya dayanak olarak sunulan belgelerden anılan iddianın teyit edilemediği anlaşılmıştır. Dolayısıyla başvurucular tarafından ileri sürülen iddiaların kanıtlanamadığı sonucuna ulaşılmıştır.

17. Başvurucular Hanifi Yıldırım ve Hanife Uytun şikâyet konusu davada davacı olan murisleri Sıtkı Yıldırım'ın mirasçılığı sıfatıyla, başvurucu Hamdi Önen ise şikâyet konusu davada davalı olan murisi Beşir Önen mirasçısı sıfatıyla anılan davada taraf olduklarını iddia etmişlerdir. Murislerinin şikâyet konusu davada taraf oldukları görülmekle beraber başvuruya dayanak olarak sunulan belgelerden söz konusu başvurucuların anılan davaya mirasçı sıfatıyla devam edip etmediklerinin teyit edilemediği anlaşılmıştır. Dolayısıyla başvurucular tarafından ileri sürülen iddiaların kanıtlanamadığı sonucuna ulaşılmıştır.

18. Açıklanan nedenlerle başvurunun, başvurucular Cemil Arslan, Keri Arslan, Abdullah Ata, Abdurrahman Ataş, İbrahim Ataş, Kemal Ataş, Mahmut Atlı, Selahattin Atlı, Teyyar Şahin, Hamdi Önen, Hanifi Yıldırım ve Hanife Uytun yönünden diğer kabul edilebilirlik koşulları yönünden incelenmeksizin *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

3. Diğer Başvurucular Yönünden

19. Diğer başvurucular yönünden açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

B. Esas Yönünden

20. Medeni hak ve yükümlülüklerle ilgili uyuşmazlıklara ilişkin yargılamanın süresi tespit edilirken sürenin başlangıç tarihi olarak davanın ikame edildiği tarih; sürenin sona erdiği tarih olarak -çoğu zaman icra aşamasını da kapsayacak şekilde- yargılamanın sona erdiği, yargılaması devam eden davalar yönünden ise Anayasa Mahkemesinin makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin şikâyetle ilgili kararını verdiği tarih esas alınır (*Güher Ergun ve diğerleri*, B. No: 2012/13, 2/7/2013, §§ 50, 52).

21. Başvuruya konu dava, bir kısım başvurucuların murislerinden intikalle takip etmekte olduğu bir uyuşmazlık olup bu yönüyle makul süre değerlendirmesi bakımından dikkate alınacak sürenin başlangıç anı, mirasçının yargılamaya katıldığı an değil somut olayda muris açısından değerlendirmeye esas alınan sürenin başlangıç anıdır (*Gülseren Gürdal ve diğerleri*, B. No: 2013/1115, 5/12/2013, § 51).

22. Medeni hak ve yükümlülüklerle ilgili uyuşmazlıklara ilişkin yargılama süresinin makul olup olmadığı değerlendirilirken yargılamanın karmaşıklığı ve kaç dereceli olduğu, tarafların ve ilgili makamların yargılama sürecindeki tutumu ve başvurucunun yargılamanın süratle sonuçlandırılmasındaki menfaatinin niteliği gibi hususlar dikkate alınır (*Güher Ergun ve diğerleri*, §§ 41-45).

23. Anılan ilkeler ve Anayasa Mahkemesinin benzer başvurularda verdiği kararlar dikkate alındığında somut olayda yaklaşık 30 yıllık yargılama süresinin makul olmadığı sonucuna varmak gerekir.

24. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

25. Başvurucular, uzun süren yargılama nedeniyle taşınmazlarını kullanamadıklarını belirterek Anayasa'nın 35. maddesinde tanımlanan mülkiyet haklarının da ihlal edildiğini iddia etmişlerse de başvurucuların makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiği yönünde yukarıda yer verilen tespitler ışığında, mülkiyet haklarının ihlal edildiği yönündeki iddialarının ayrıca değerlendirilmesine gerek görülmemiştir.

C. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

26. 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"Esas inceleme sonunda, başvurucunun hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir..."

27. Başvurucular, manevi tazminat talebinde bulunmuşlardır.

28. Somut olayda makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

29. İhlal tespitiyle giderilemeyecek olan manevi zararları karşılığında başvuruculara, şikâyet konusu davadaki taraf sayısı da dikkate alındığında karar ekli tabloda belirtilen miktarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir.

30. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 206,10 TL harç ve 1.800 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 2.006,10 TL yargılama giderinin lehlerine manevi tazminat ödenmesine hükmedilen başvuruculara müştereken ödenmesine karar verilmesi gerekir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. 1. Başvurucu Hacice Yıldırım yönünden başvurunun DÜŞMESİNE,

2. Başvurucular Cemil Arslan, Keri Arslan, Abdullah Ata, Abdurrahman Ataş, İbrahim Ataş, Kemal Ataş, Mahmut Atlı, Selahattin Atlı, Teyyar Şahin, Hamdi Önen, Hanifi Yıldırım ve Hanife Uytun yönünden başvurunun *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

3. Diğer başvurucular yönünden makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

B. Diğer başvurucular yönünden Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

C. Başvuruculara karara ekli tabloda gösterilen miktarlarda manevi tazminat ÖDENMESİNE, tazminata ilişkin diğer taleplerin REDDİNE,

D. 206,10 TL harç ve 1.800 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 2.006,10 TL yargılama giderinin lehlerine manevi tazminat hükmedilen başvuruculara MÜŞTEREKEN ÖDENMESİNE,

E. Ödemenin, kararın tebliğini takiben başvurucunun Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

F. Kararın bir örneğinin Mardin Kadastro Mahkemesine (E.2013/30) GÖNDERİLMESİNE,

Başvuru Numarası : 2014/16428
Karar Tarihi : 6/4/2017

G. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığma GÖNDERİLMESİNE 6/4/2017 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Burhan ÜSTÜN

Üye
Nuri NECİPOĞLU

Üye
Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye
Kadir ÖZKAYA

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Başvuru Numarası : 2014/16428

Karar Tarihi : 6/4/2017

BAŞVURUCULAR	TAZMİNAT MİKTARI
1. Halime ARSLAN 2. Güle ATA 3. Selim ATA 4. Şükrü ATA 5. Ali ATLI 6. Mehmet ATLI 7. Abdurrahman DEĞER 8. Ali DEĞER 9. Devriş DEĞER 10. Hasan DEĞER (32 numaralı) 11. Arif DEĞER	AYRI AYRI NET 12.000 TL
12. Abdalbaki ATA 13. Muhiddin ATA 14. Nedim Şahin	AYRI AYRI NET 6.000 TL
15. Abdullah ARSLAN 16. Hüsnü ARSLAN	AYRI AYRI NET 4.000 TL
17. Salih ATA 18. Vahid ATA 19. Zeki ATA	AYRI AYRI NET 3.000 TL
20. Osman ATA 21. Mehmet Salih ATLI	AYRI AYRI NET 2.000 TL
22. Veysi ATA 23. Musa ARSLAN 24. Sabri ARSLAN 25. İbrahim DEĞER 26. Şerif DEĞER	AYRI AYRI NET 1.700 TL
27. Hasan DEĞER (6 numaralı)	1.500 TL
28. Celal ARSLAN 29. Nezir ARSLAN 30. Remezan ARSLAN	AYRI AYRI NET 1.100 TL
31. Hüsnü ATA	900 TL